

***KALKINMA PLANLARINDA
SPOR VE ANTRENÖR EĞİTİMİ***

(4)

DOÇ.DR.HAKAN SUNAY

Ankara Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

Ülkemizde spor alanındaki her türlü hizmet ve faaliyetlerin hedeflerini belirleyen ve belli prensiplere dayandıran resmi SPOR POLİTİKASI bulunmaktadır

- *“Türk Spor Politikasını bu anlayış içinde iki boyutta incelemek mümkündür”. Bunlar;*
- ***1. DEVLET POLİTİKASI***
- ***2. HÜKÜMET POLİTİKASI***
- *DEVLET POLİTİKASI; 1982 yılında kabul edilen T.C. Anayasasının 59. Maddesinde açıkça tespit edilmiştir.*

Anayasamızın 59. Maddesi;

- *“Devlet her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır. Sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur”*
- *Bu maddeyle devletin spordaki amacı;*
- *1. Sağlıklı dinamik bir toplumun yetişmesini sağlamak ve*
- *2. Sporu kitlelere yaymak olmaktadır.*
- *Ancak bu olgu, beraberinde sporu **KİTLELERE YAYACAK** yetişmiş elemanların varlığını da gündeme getirmektedir.*
- *Sporu kitlelere yayacak bu elemanların biri de kuşkusuz ANTRENÖRLERDİR.*

KALKINMA PLANLARINDA SPOR

- *1963 yılında itibaren gündeme gelmiştir.*
- *1. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967)*
- *Birinci beş yıllık kalkınma planı döneminde “spora” ilişkin bilgiler bulunmamaktadır.*

2. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1967-1972)

- En çok spora yer veren kalkınma planı olarak bilinir.
- Devlet spor ilişkisi
- Spor kulüpleri
- Spor tesisleri alt başlıkları spordaki durumunu ayrıntılı ele almıştır.
- Türkiye’de spor bir eğitim aracı olarak görülmüştür
- Sporun kitlelere yayılması hedef olarak belirlenmiştir.
- Planın önemli tespitlerinden biri de;
- Spor konusunda, MEB, BTGM ve mahalli idareler arasında işbirliğinin olmayışıdır.

3. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1979)

- Üçüncü kalkınma planında beden eğitimi ve spora ilişkin ilke ve önlemler konusunda yeterli gelişme sağlanamamıştır.
- Sporun yaygınlaştırılması,
- Sporun günlük yaşamın bir parçası haline getirilmesi,
- Tüm kamu ve özel kurumların katkısının sağlanması,
- Okullarda beden eğitimi ders saatlerinin arttırılmasına,
- Spor konusunda yetenekli elemanların yetiştirilmesi,
- Gençlik ve spor bakanlığınca, beden eğitimi öğretmeni, öğretim görevlisi, antrenör, spor yöneticisi, sağlık uzmanı ve monitör yetiştirilmesinde öncelik verilmesi kararlaştırıldı.

4.Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983)

- *Bu kalkınma planında geçmiş dönemin değerlendirilmesi yapılmıştır.*
- *Bu dönemde;*
- *Spor faaliyetlerine katılmada eğitim ve öğretim kuruluşlarının önemli bir araç olduğu belirtilerek okullarda ders saatlerinin arttırılması kararlaştırılmıştır.*
- *Sporun kitlelere yayılması,*
- *Her yaştaki insanın spor yapmasının sağlanması*
- *Yönelik tedbirlerin alınması kararlaştırılmıştır.*

5. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989)

- *Bu kalkınma planı döneminde;*
- *Sporun kitlelere yaygınlaştırılması,*
- *Geleneksel spor dallarına önem verilmesi,*
- *Uluslar arası spor yarışmalarında başarılı olacak sporcuların yetiştirilmesi,*
- *BESYO mezunlarının öğretmen ve antrenör olmaları,*
- *Sporun köylere kadar yayılması için tesis politikası.*

6. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994)

- *Bu kalkınma planı döneminde;*
- *SESAM'ın yaygınlaştırılması,*
- *Spor dalları ile ilgili master plan çalışmalarının yapılması,*
- *Spor istatistiklerinin uluslararası standartlara uygun ve düzenli bir hale getirilmesi,*
- *Profesyonelliğe uygun olan spor branşlarını teşvik etmek.*

7.Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000)

- *Bu kalkınma planı döneminde;*
- *Spor çok kısa olarak ele alınmıştır.*
- *Nüfusumuzun büyük bir kısmını oluşturan gençlik kesimine yönelik hizmetlerdeki iyileşmeye rağmen, yine de yetersizliğin devam ettiği,*
- *Spora ayrılan kaynağın arttırılması*
- *Spora özel sektörün, mahalli idarelerin ve spor kulüplerinin katkılarının arttırılması ön görülmüştür.*

8.Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)

- *Bu kalkınma planı döneminde;*
- *Spor yapma alışkanlığının arttırılmasına yönelik çalışmalar,*
- *Spor hizmetlerinin bölgelere göre dengeli dağılımı,*
- *Spor tesislerinin verimli işletilmeleri,*
- *Mali ve idari açıdan tam bağımsız spor kulüpleri*
- *Federasyonlar, özel teşebbüs ve mahalli idareler*
- *Denetimin kamu kesimine bırakılması,*
- *Okullar da dahil spor tesislerinin mesai saatleri dışında halkın kullanımına açılması.*

9. Beş Yıllık Kalkınma Planı 2007-2013

- Değişimin çok boyutlu ve hızlı bir şekilde yaşandığı, rekabetin yoğunlaştığı ve belirsizliklerin arttığı bir döneme rastlamaktadır. Bu planda sporla ilgili herhangi bir hükme yer verilmemiştir.*

10. Beş Yıllık Kalkınma Planı 2013-2018 (1)

- **Sporda Onuncu Plan Dönemi Hedefleri;** *Bir toplumda sevgi, barış, dayanışma ve kardeşlik bağlarının kurulmasında çok önemli bir yeri olan spor olgusunun, ülkemizdeki tüm kesimlerce gereken biçimde algılanması ve bu konuda ciddi adımlar atılması, çağdaş ve batılı anlamda uygulamaların gerçekleştirilmesi, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınma alanındaki hedeflere ulaşması bakımından hayati bir önem taşımaktadır.*
- **2013-2018 yıllarını kapsayan 10. Plan dönemi için belirlediği temel hedefler aşağıda yer almaktadır.**
 - 1. Türkiye'deki spor politikası ve yönetimi iyileştirilecektir.
 - 2. Sporcu altyapısı güçlendirilecek, lisanslı sporcu sayısı artırılabacaktır.
 - 3. Antrenörler nitelik ve nicelik olarak geliştirilecektir.
 - 4. Yerel yönetimlerin spor alanındaki etkinliği artırılabacaktır.
 - 5. Spor federasyonlarının kapasiteleri güçlendirilecektir.
 - 6. Örgün spor eğitimi çeşitlendirilecek ve hem içerik hem de uygulama saati açısından iyileştirilecektir.

10. Beş Yıllık Kalkınma Planı 2013-2018 (2)

- 7. Elit sporcu seçimi, yönlendirme ve normlandırma sistemleri hayata geçirilecek, Türkiye'nin uluslararası müsabakalarda başarılı olan sporcu sayısı artırılabacaktır.
- 8. Spor mevzuatı ve yargı sistemi ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenecektir.
- 9. Spor tesislerinin doğru planlanması ve etkin işletimi sağlanacaktır.
- 10. Türk spor endüstrisi ve spor ekonomisi güçlendirilecektir.
- 11. Spor finansmanı çeşitlendirilerek artırılabacak, sponsorluk uygulamaları teşvik edilecektir.
- 12. Engellilere yönelik spor hizmetleri iyileştirilecektir.
- 13. Spor elemanlarının sağlık ve sosyal güvenlik imkânları iyileştirilecektir.
- 14. Sporda şiddetin ve etik olmayan uygulamaların önlenmesi için gerekli eğitici ve önleyici tedbirler alınacaktır.
- 15. Spor medyasının sporun tabana yayılması için etkin kullanımı sağlanacaktır.
- 16. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin, spor eğitiminde, spor hizmetlerinde, bilimsel çalışmalarda ve spor endüstrisinde etkin kullanımı sağlanacaktır.
- 17. Türkiye'nin dünya spor arenasındaki konumu güçlendirilecek ve 2020 ya da 2024 Olimpiyat Oyunları Türkiye'de düzenlenecektir

BAŞARILAR DİLERİM

DOÇ.DR.HAKAN SUNAY